

mange Paragraffer og udføre Lovforslagets Grundtanke mere i Enkeltheder paa visse Punkter, hvor man mente, at der kunde være Huller. Naar Forslaget ophøjes til Lov, vil det derved foruden at være en Lov blive en Slags Ledetraad for Synet.

Udvalget har været enigt om Ændringerne; kun med Hensyn til § 8 har der været Uenighed, idet et Mindretal har stillet Ændringsforslag under Nr. 7. Det viser sig nemlig, at en Del af de Kalkmalerier, som Staten med stor Bekostning har kaldt frem og restaureret, bliver ødelagt ved, at man fra Kirkens Side ikke tager tilstrækkeligt Hensyn til disse Værdier. Der er Eksempler paa, at Kalkmalerier er blevet ødelagte, fordi man har forsømt at holde Fugtigheden ude og forsømt at stoppe Utætheder. Andre Steder er de blevet ødelagte ved, at man har ladet Varmeapparater og Kakkelovne ryge. Mindretallet ønsker ved Ændringsforslaget at indskærpe, at det i saa Fald bliver Kirkens egen Sag at vedligeholde disse Kalkmalerier, Kirkerne maa selv bøde for deres Forsømmelighed, det skal Staten ikke tage paa sig. Vi vil indskærpe Menighederne med dette Ændringsforslag, at de har faaet en stor Gave ved det, Fædrene har givet dem i disse Kalkmalerier, og ved det, Staten atter har givet dem ved Restaureringen af Malerierne, og vi vil sige til dem: Nu staar det til eder at passe paa denne Skat, og I kan ikke søge Penge paa den Konto, som er paa Finansloven til den Slags Ting; Staten har andet at bruge Pengene til. Skønt jeg er Ordfører for Udvalget, vil jeg dog, da jeg hører til det Mindretal, der har stillet dette Ændringsforslag, anbefale det til det høje Tings Velvillie.

H. L. Møller: Ved første Behandling af dette Lovforslag fremsatte jeg Ønsket om, at der ved Lov kunde blive draget Omsorg for, at alle de Indskrifter, der findes i vore Kirker, kunde blive afskrevne og paa den Maade sikrede imod Ødelæggelse. Jeg tænkte derved baade paa Indskrifter paa Ligstene og paa Epitafier, paa Kisteplader og paa Kirkens Inventar. Der findes en stor Mængde af disse Indskrifter, især i de større Købstadkirker. Alene i en Kirke som Nyborg Kirke er der 28

Epitafier ophængt rundt omkring paa Kirkens Vægge, allesammen forsynede med Indskrifter af personalhistorisk Betydning. Alene om disse Indskrifter i Nyborg Kirke foreligger der en Afhandling i „Personalhistorisk Tidsskrift“, som giver et overmaade rigt personalhistorisk Stof. At disse Indskrifter bliver godt opbevarede, har stor Betydning, hvad jeg ogsaa nævnedes ved Sagens første Behandling, thi om mange af dem gælder det, at det er den eneste historiske Kilde, der overhovedet findes til Oplysning om en bestemt Person eller Begivenhed, saaledes at hvis denne ene Kilde tilintetgøres, f. Eks. ved Brand, er den Efterretning, som denne Kilde indeholdt, gaaet tabt, saa kan den ikke søges paa noget som helst andet Sted. At der er en Fare for Ødelæggelse af mange af disse Indskrifter, viser jo alene den Omstændighed, at der næsten ikke gaar et eneste Aar her i Danmark, uden at der finder en eller anden Kirkebrand Sted, hvorved ogsaa en Del af Inventaret kan blive ødelagt. Jeg havde tænkt mig, at Lovforslaget muligvis kunde komme til at indeholde den Bestemmelse, at Synet skulde sørge for, at der i den Protokol, som efter Lovforslagets § 2 skal optages over alle Kirkers Løsøre og Tilbehør, ogsaa blev indført en Fortegnelse over alle de Indskrifter, som findes i Kirkerne. Spørgsmaalet har været drøftet i Udvalget, og jeg maa indrømme, at der er noget i den Indvending, som er blevet gjort gældende, nemlig at Kirkesyneene som Regel slet ikke vil have Sagkundskab nok til at besørge Tydningen eller Afskrivningen af mange af disse Indskrifter, især naar de stammer fra Middelalderen. Det er sikkert noget, man ikke saadan uden videre kan paalægge Kirkesyneene at sørge for, og derfor kan jeg ogsaa forstaa, at man i Udvalget ikke har kunnet gaa ind paa den Tanke at faa en saadan Bestemmelse optaget i Lovforslaget.

Opgaven kan neppe løses fuldt ud undtagen gennem en systematisk Undersøgelse, som iværksættes paa Statens Initiativ og ledes af Nationalmuseets sagkyndige, en Undersøgelse, som efterhaanden skulde bringes til at omfatte samtlige danske Kirker fra den ene Ende af Landet til den anden. Der foreligger en fore-